

I FlygvapenNytt nr 3/88 redovisades Flygvapnet i Försvarsmaktsutredning 88. Frågan ställdes "Vart är vi på väg?" ★ ★ Frågan kan ännu inte fullständigt besvaras. Vi vet dock vilka förslag ÖB lagt i sin redovisning till regeringen. Totalt omfattar FU 88 nio olika delrapporter, vari Flygvapnet berörs i olika grad. ★ ★ Här redovisas kortfattat huvuddragen i hur Flygvapnet mer påtagligt berörs i vissa delrapporter.

FU 88

utredning
beställd
av
regeringen

Satsningen på värn- & skyddsförband ökar.

Foto: Torbjörn Carlsson

FU 88

ÖB:s
utrednings-
svar
& förslag

HUR PÅVERKAS FV?

ÖB:s inriktning är således att:

- ▶ Ett antal förutvarande värn- och lokal-försvarsförband skall överföras från Armén till FV när slutligt förbandsval gjorts.
- ▶ FV organiserar och vidmakthåller de skyddsplutoner som sätts upp för skydd av FV:s infrastruktur m m.
- ▶ De resurser som behövs avseende personal, materiel och byggnader samt ekonomiska resurser överförs från Armén till FV.

Delrapport "Armén mot sekelskiftet". –

Av delrapporten kan utläsas att det delade ansvaret, mellan CA och CFV, för utbildning, bemanning och mobilisering av vissa värnförband för försvar av flygbaser upphör. Förbanden överförs till FV. Därigenom erhålls ett samlat ansvar för de olika funktionerna inom basorganisationen. Bemanningen av förbanden bedöms kunna ske genom att markförsvarsplutoner grundutbildas vid flygflottiljerna och ingår i det krigsorganiserade flygbasförsvaret. Yrkesofficerare ur Armén tillförs grundutbildningen, men kvarstår i Arméns krigsorganisation.

Vidare bör även skyddsförband organiseras och utbildas inom FV för enheter avsedda för skydd av stril- och basorganisationen. Dessa bör utbildas i anslutning till sina skyddsföremål och tillsammans med andra förband som uppträder inom respektive område.

Förbands-typ	Prel omfattning av antal man i krigsorg (exkl personalres)	Årligt grundutbildnings-behov
Försvars-områdes-förband	4500	–
Skydds-förband	15500	1000 ¹⁾

1) Utökad behov av värnpliktiga.

FV tilldelas ytterligare 1000 vpl/år. Såväl försvars-, värn- och skyddsförbanden grundrekryteras. Utbildningen påbörjas senast 1992.

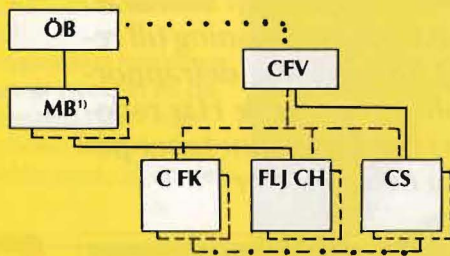
● ● Delrapport "Försvarsmaktens produktionsledningssystem". – Av delrapporten framgår, att FV även fortsättningsvis genomför produktionsledning enligt i stort nuvarande rutiner. Systemet skall dock vidareutvecklas.

Krigsförbandschefer bör ha ansvar för och kunna påverka krigsdugligheten hos sitt förband. Alla dessa chefer kan av praktiska skäl dock inte delta i planerings- och budgetdialoger. Dessa dialoger genomförs vad gäller underställda flyg-, bas- och strilförband m m av sektorchefer och flygflottiljchefer (motsv). (Bild 1.)

MB ges bättre möjligheter till operativ styrning och kontroll av förbanden genom att:

Av Bo Reinholdsson

Flygvapnet – Bild 1

— = Underställda
 - - - - = Produktionsuppdrag
 ..... = Programinriktning
 - · - · - = Utövar MB operativa styrning av förbandsproduktionen samt leder beredskap och insats med incidentförband.

C FK = Chef för flygkommando tillika chef för flygflottilj
 FLJCH = Chef för fristående flygflottilj
 CS = Central skola

¹⁾ MB lyder under CFV vad avser fackmässiga mobföberedelser.

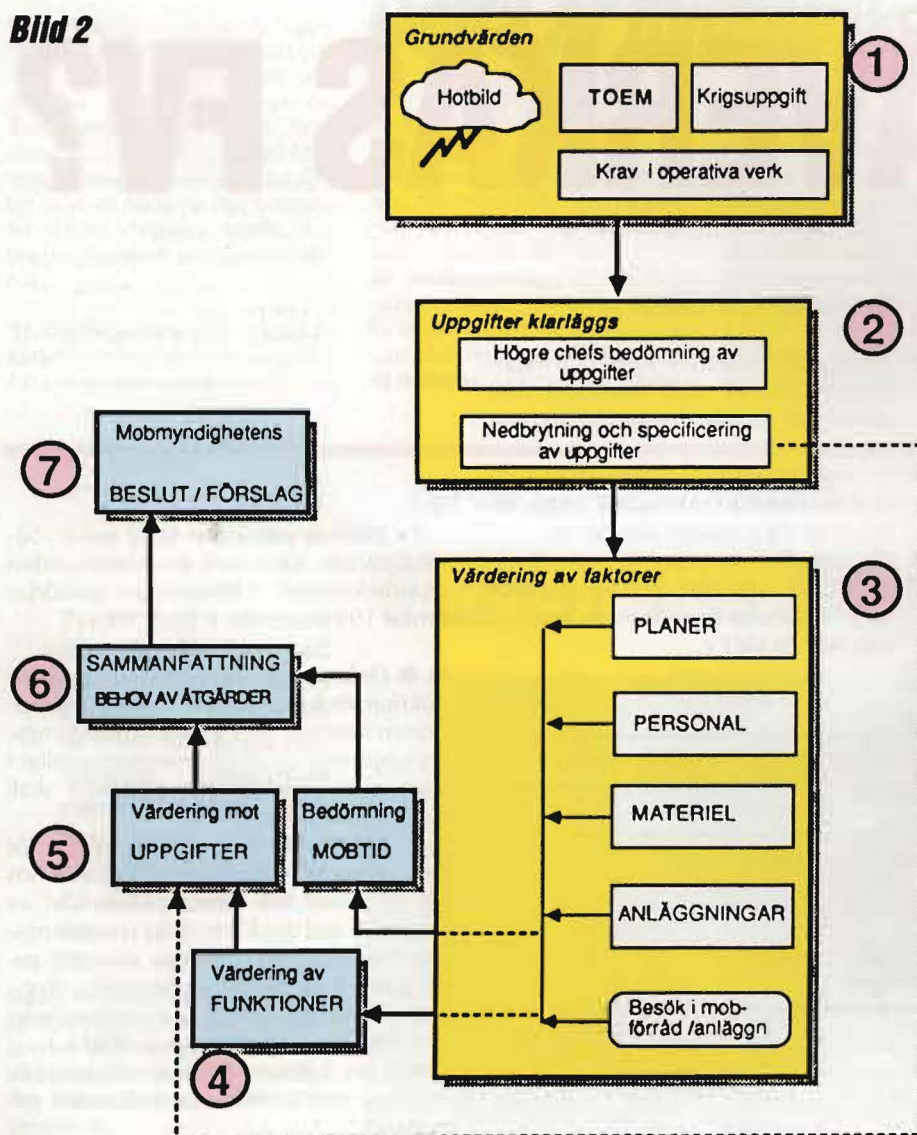
► MB medverkar och ger underlag vid CFV utformning av produktionsuppdragen.

► Dialoger förs mellan MB och CFV av-

seende samordning och avvägning mellan och inom huvudproduktionsområdena 1-3 mot bakgrund av operativa prioriteringar och förbandsutvecklingsplaner (Programdialoger).

Arbetsgången vid krigsförbandsvärdering

Bild 2

Pågående försök inom Milo S/SE S beträffande bl a styrning i krigsförbandsorienterade termer vidareutvecklas och utökas för att på sikt gälla för FV som helhet. Framtida erfarenheter får visa om ledningsstrukturen bör förändras också inom FV. En möjlig sådan förändring är att:

► Sektorstab (flygkommando) och flottilj skiljs åt.

Delrapporten redovisar också förändringar vad gäller krigsförbandsvärdering. (Bild 2.)

● ● **Delrapport "Försvarsmaktens operativa ledning (Hpg 4) – Organisation och utveckling"**. – Av delrapporten framgår att de förändringar som påverkar försvarsmaktens operativa ledning i första hand är:

► Organisatoriska förändringar – t ex centrala och högre regionala staber.

► Systemförändringar, t ex ändrade ansvarsförhållanden avseende anläggningar och materielsystem ingående i det operativa ledningssystemet.

De viktigaste förändringarna är:

► Försvarsstabens omorganisation, som fastställs senast 1989-07-01 och skall vara genomförd senast 1991-07-01.

► Militärömrådenas minskning från sex till fyra alt fem och dito stabernas omorganisation. Ny miloindelning in-tas 1991-07-01 och ny organisation skall vara genomförd 1992-07-01.

► Fördelningschefer med kaderstaber skall organiseras under 1990/91.

► Systemansvaret för försvarets fasta telenät (FTN), stormnätet, överförs i sin helhet till FV (Hpg 3) 1990-07-01. Ans-varet för detta nät har tidigare varit delat liksom resurserna (ekonomin) med 40 proc Hpg 4 och 60 proc Hpg 3.

En flygfunktionsledning, med personal ur FS i fred, föreslås ingå i försvarsstaben i krig. Sektorstaberna omorganiseras till flygkommandon för ledning av jakt-, attack- och spaningsflygförband i samband med att en central flygfunktionsledning inrättas under perioden 1992-96. I samband härmed utgår första flygeskadern (E 1).

● ● **Delrapport "Försvarsmaktens gemensamma myndigheter (Hpg 5)"**. – Delrapporten berör FV främst vad gäller samspelet mellan Hpg 3 och Hpg 5 samt styrningen av gemensamma myndigheter. Härvid påtalas att huvuddelen av myndigheterna har en understödande roll varför:

► en klar ansvarsfördelning mellan Hpg-myndigheter och understödjande myndigheter måste finnas;

► konkreta uppdrag/uppgifter måste kunna ställas till understödjande myndigheter;

► understödjande myndighet måste ha kompetens att ta emot och hantera ställda uppdrag från Hpg-myndighet.

Vidare föreslås förändringar av vissa myndigheter varvid bl a FortF, FMV, FCF och VPV berörs. – Förändrad Hpg-tillhörighet föreslås också för bl a FRA, MHS och FörvS. Dessa tre övergår till Hpg 4.

● ● **Delrapport "Översyn av centrala staber"**. – Av delrapporten framgår bl a omorganisationen av Flygstaben (FS). Denna föreslås (enligt CFV förslag) under flygstabschefen (CFS) bestå av sex ledningar (studier, program, produktion, personal, flygsäkerhet och väder) samt en driftenhet för administrativt stöd. – Myndigheten chefen för flygvapnet kommer att bestå av, förutom försvarsgrenschefer, en stab under CFS enligt ovanstående förslag och en flygvapeninspektion. (Bild 3.) Flygvapeninspektionen är fristående

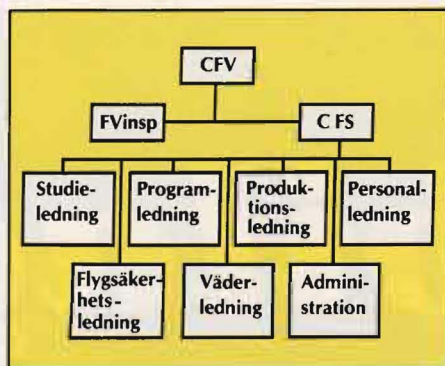

Bild 3

från FS och skall vara CFV kontrollorgan gentemot såväl staber som förband. En övergångsorganisation föreslås tillämpas fr o m 1989-07-01 intill den tidpunkt då decentralisering och delegering genomförs.

Övriga delrapporter som till delar även berör FV är:

► Försvarsmaktens befälsförsörjning – en idébild.

► Försvarsmaktens krigsplaceringsverksamhet.

► Försvarsmaktens anläggnings- och lokalförsörjning.

► Försvarsmaktens mark och byggnader i stockholmsområdet.

Även dessa kommer att ha en viss influens på FV:s verksamhet i framtiden. Delrapporterna kommenteras dock inte vidare här.

Vad som slutligen kommer ut av denna "mastodontutredning" FU 88 ligger för närvarande i händerna på en politiskt tillsatt parlamentarisk kommitté. Kommittén torde komma med ett betänkande i frågan redan före årsskiftet 88/89.

Vi avvaktar nu vad som politiskt föreslås ske med det genomförda utredningsarbetet. Vissa delar torde genomföras och andra kanske återremitteras för vidare utredning. ■

Vi har inom många områden anledning att känna både glädje och stolthet över vårt militära försvar. Vi har bra personal. Många av våra vapensystem håller hög internationell klass. Såväl vårt flygvapen som vårt luftvärn inger respekt. Våra moderna fartyg och ubåtar har en slagkraft och mångsidighet som är anmärkningsvärt god för så små enheter. Våra pansarvärnsvapen är i vissa avseenden bland de bästa som finns i dag. Vår förmåga att strida under vinterförhållanden är mycket god. Andra, motivation och kunskaper bland våra värnpliktiga är på en hög nivå.

Läget i dag

gällande hela försvaret

Men antalet förband som kan ges en utbildning och utrustning som är anpassad till utvecklingen i omvärlden minskar och har stadigt minskat de senaste 20 åren (Bild 4).

Under senare år har frågan om försvarsmaktens krigsduglighet alltmer kommit i centrum. Inställ-

da eller förkortade repetitionsövningar, det stora antalet officerare som lämnar försvaret, budgetkriser och fortsatta ubåtskränkningar har alla bidragit till att våra brister uppmärksammats offentligt. Även utomlands.

Orsakerna till dessa brister är flera. Underlåtenheten från statsmakterna att under de gångna 20 åren kompensera försvaret för ökade personalkostnader (över 30 proc) och att anpassa organisationen och verksamheten, har inneburit att allt större resurser gått till personalkostnader på bekostnad av materiel, underhåll och utbildning. Den obalans som därmed uppstått mellan olika delar av

försvarsmaktens verksamhet illustreras av Bild 5.

Att satsa på personalen i försvaret har naturligtvis varit nödvändigt. De anställda i försvaret och de värnpliktiga bör inte leva i en sämre miljö än andra i samhället. I ett välfärdssamhälle som Sverige används den ekonomiska tillväxten till att skapa en bättre livsmiljö för hela folket. Det innebär att kostnaderna för personal hela tiden ökar. En sektor som inte får del av den ekonomiska samhällstillväxten blir därför en sektor under successiv reducering. Detta har kommit att gälla särskilt för försvaret, som har en personalkrävande utbildnings- och beredskapsverksamhet.

Försvaret har därför också försökt att möta ökningen i personalkostnader med fortlöpande rationaliseringar. Vi har varit bättre på det än de flesta delar av den offentliga sektorn. Antalet anställda inom försvaret har t ex minskat avsevärt – med flera tusental. ■

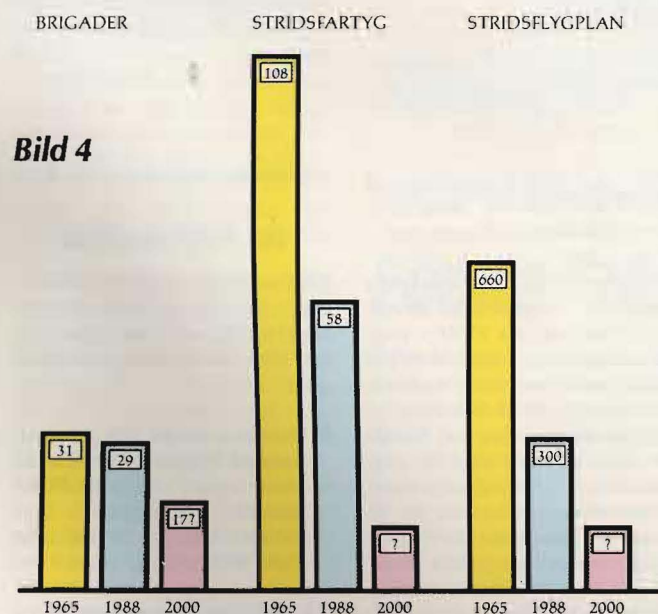

Bild 4

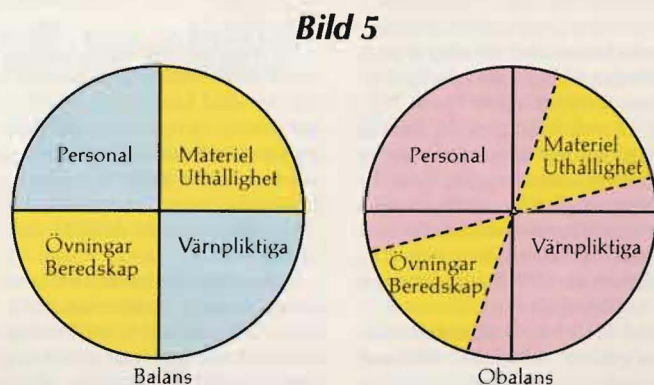

Bild 5